

Titel: Udformning af veje foran skoler, idékatalog og udformning ved seks skoler

Forfatter: Birger Villadsen, projektleder, trafikikkerhedskonsulent, COWI, bivi@cowi.dk

Opgaven

Stadig flere forældre kører deres børn i skole. Antallet af børn, der bliver kørt i skole er inden for de sidste 10 år fordoblet og den stigning fortsætter. Børnene afleveres, og sættes af så tæt på skolen som muligt. Ud over at skabe kaos ved aflevering foran skolerne kører nogle af forældrene også for stærkt på skolevejen. Dette giver skolernes ankomst- og transitrum en udfordring både på et trafikikkerhedsmæssigt plan men også i forbindelse med den sociale brug af rummet. Er det et byrum eller et trafikrum?

Rummet skal være brugervenligt og appellere til både børn og voksne, samtidig skal trafikikkerheden forbedres. Det er her hvor forældrene mødes og daglidagens aftaler foregår. Hvem leger med hvem osv. Det har vist sig at være vigtigt for klassens trivsel at der imellem forældrene er en god kommunikation. Derfor skal dette rum også behandles som et socialt rum. Et rum som støtter op om forældre- og børns mere tilfældige møde.

Det er kort fortalt baggrunden som kommunen har formuleret til en opgave.

Aabenraa Kommune har i 2010 i samarbejde med COWI gennemført et projekt, som handler om at gøre veje foran skoler mere synlige og sikre. Projektet udspringer af kommunens trafikikkerhedsplan og hastighedsplan fra 2009. Aabenraa Kommune har i opgaveløsningen lagt stor vægt på at gennemføre en proces med stor grad af involvering af alle relevante parter.

Opgaven er delt i to dele, den ene omfatter et generelt idékatalog som kommunen ønsker at anvende ved kommunikation med skoler om sikre løsninger foran skolerne. Den anden del omfatter et forløb med seks navngivne skoler frem til et konkret skitseforslag for hver enkelt skole.

Processen

Projektet er forløbet i en række faser:

- Introduktionsmøde, hvor baggrund og idé er blevet præsenteret for skolerne og andre relevante aktører
- Besigtigelse af skolestrækninger for de seks involverede skoler ved skolestart med deltagelse af repræsentanter for skolen, politiet, forvaltningen og COWI
- Møder i følgegruppen fordelt over projektperioden
- Møde med hver enkelt skole hvor idéskitse blev præsenteret
- Aflevering af idékatalog samt skitser til politisk behandling
- Politisk behandling

Hele projektet er forløbet fra maj til oktober 2010, en ambitiøs tidsplan som viste sig at være realistisk.

Alle involverede parter har udtrykt tilfredshed med den måde kommunen har valgt at løse opgaven på.

Idékataloget

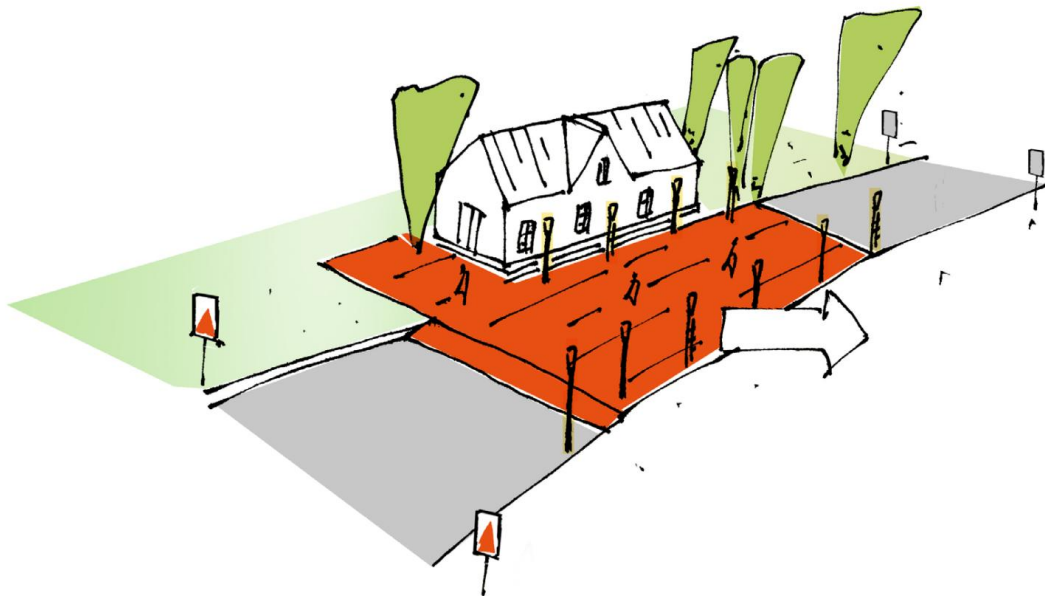
Idékataloget giver et bud på hvordan rummet omkring skolerne kan tænkes som et byrum. Et socialt rum. Skolen skal syne mere end "et punkt" på en vejstrækning. Det skal være tydeligt for alle at der her køres forbi (og igennem) et transit-rum til en skole. Her sættes farten ned.

At give forældre og børn en god oplevelse giver et tilhørsforhold til skolen som vil smitte af på brugen af rummet.

Idékataloget søger at give nogle forslag til hvordan trafikafviklingen kan forbedres ved skolerne.

Rent visuelle virkemidler bør altid foretrækkes, hvis det kan forudses at være tilstrækkeligt til at dæmpe hastigheden som ønsket. Undertiden kan det være nødvendigt at tilføre vejstrækningen fartdæmpere. Fartdæmpere er med til at løse et helt konkret problem men giver ikke - eller kun begrænsede svar på hvordan rummet omkring skolerne får en bedre og mere synlig karakter.

Oplæg til udformning af veje foran skoler er grebet an ud fra en helhedsbetragtning:

Strækningen foran skolen fremhæves, og der sendes et tydeligt signal til trafikanterne om at der er tale om en skoles nærhed.

De seks skoler

Der var fra kommunens side et stærkt ønske om at skabe ensartethed i udformningen af veje foran skoler. På introduktionsmødet blev der introduceret et nyt begreb, en "skoleport", et element der går igen ved alle skoler og signalerer at der er en skole i området. I processen frem imod konkrete skitser for hver skole blev det klart at det kunne lade sig gøre at udforme skolestrækningerne med stor grad af ensartethed. De fire af skolerne er beliggende i mindre

bysamfund, de to i større bygader. Kun den ene af skolerne er udformet anderledes end de øvrige, på grund af beliggenhed ud til en større trafikvej i Aabenraa.

Ved besigtigelsen stod det klart at der på de fem af skolerne ikke var voldsomme udfordringer med hensyn til at sikre børnene på deres vej til skolen. Samstemmende gjorde repræsentanterne for skolerne opmærksom på, at børnene havde en god adfærd og at udfordringen var at få mere styr på forældrenes trafikadfærd i forbindelse med parkering og aflevering af børn.

I projektet blev der indført "kiss and ride" pladser til de forældre som kun behøver et kort stop og ikke har brug for egentlig parkeringsplads.

De gennemgående elementer er derudover:

- Kraftig markering af skolerne via advarselsskilte i stor størrelse på begge sider af vejen
- Hævet flade over en kortere eller længere strækning med farvet belægning
- Markante gadelys i lav højde for at forbedre gadebelysningen (skolerne nævnte på introduktionsmødet problemer med synlighed i vinterperioden hvor børn ankommer inden det bliver lyst) Gadelamper er valgt med henblik på at de også i dagtimerne bidrager til et markant visuelt udtryk.

Ingen af skolerne mente der var behov for lavere hastighedsgrænse end den generelle 50 km/t grænse, derfor var der ikke noget behov for særlig afmærkning, f. eks. i form af variable tavler.

Der er udarbejdet skitse for hver skole på basis af ortofoto samt udarbejdet en perspektivskitse pr. skole til præsentation for skoler og politikere.

Bylderup skole

Skitse på baggrund af ortofoto

Perspektiv på baggrund af foto

Status og fremdrift

Projektet blev godkendt i Aabenraa Kommunes byråd i september. Der er i kommunens budget afsat omkring 3 mio. kr. til at realisere planen på de seks udvalgte skoler. Anlægsarbejdet gennemføres i 2011.

Perspektiver

Idékataloget er udformet som et værktøj som i princippet kan anvendes i alle kommuner. En kommune kan vælge at ændre vægtningen imellem de forskellige emner alt efter hvilke behov der skal tilgodeses.

COWI varetager gerne en proces med skoler og andre relevante myndigheder/forvaltninger i andre kommuner.